

ZÁŘÍ v zahradě

V září se léto pomalu chýlí ke konci a na zahradě začínáme hledět k podzimu. Rostliny kvetou stále méně a hlavní prací zůstává sklizeň úrody a příprava zahrady na případnou podzimní výsadbu a na nadcházející zimní období. U odkvetlých rostlin můžeme odstranit suchá květenství, aby byly rostliny hezké i v nadcházejících týdnech.

Perspektivní odrůdy v sortimentu ovocných dřevin

Jako každý rok se v sortimentu ovocných dřevin objeví odrůdy, které přináší nové vlastnosti, ve většině případů odolnost vůči různým chorobám a škůdcům. Tyto vlastnosti jsou velmi žádané, protože když doma pěstujeme ovocné dřeviny, většinou chceme eliminovat používání chemických prostředků. Zdařilým příkladem je vyšlechtění angreštů odolných americkému padlí. Klasické angrešty se skoro přestaly pěstovat a jsou nahrazeny výše zmíněnými odolnými odrůdami.

Jabloň LIPNO

Jedná se o raně zimní velkoplodou odrůdu, která je velmi odolná proti strupovitosti, zřídka je napadána padlím. Strom má korunu řidší, tím pádem méně náročnou na řez. Plodí pravidelně, plodnost je středně vysoká, brzy po výsadbě. Plod je středně veliký, zploštělý. Základní barva je zelenožlutá, z 2/3 překrytá karmínově červenou. Dužnina je šťavnatá a má harmonickou chuť. Odrůda je nenáročná a vhodná pro pěstování na zahrádce.

Jabloň Golden Delicious Reiders®

Tato raně zimní odrůda je nerzivým klonem odrůdy Golden Delicious. Vyšlechtěna byla v Holandsku. Strom je středně vzrůstný s řidší korunou méně náročnou na řez. Plodnost je velmi raná a pravidelná. Plody jsou středně velké, kulovité se zelenožlutou až zlatožlutou hladkou slupkou. Dužnina je sladká a šťavnatá. Sklizeň probíhá ve druhé polovině října a jablka vydrží do února. Odrůda není moc vhodná do vyšších poloh.

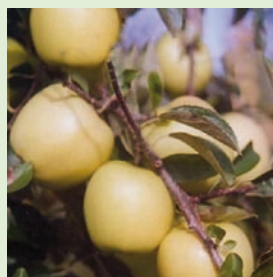
Jabloň Rosela®

Zimní odrůda Rosela byla vyšlechtěna ve Střížovicích. Růst má slabý, rozložitý a je nenáročná na řez. Plodnost je velmi raná, bohatá a pravidelná. Plod má základní barvu světle žlutou, ale ta je po celé ploše překryta červenou s výraznými lenticelami. Dužnina je nažloutlá, středně pevná, šťavnatá a výrazně aromatická. Sklízí se koncem září, konzumní zralost nastává asi 14 dní po sklizni a vydrží do konce března. Odrůda je rezistentní ke strupovitosti a padlím netrpí.

Jabloň Luna®

Perspektivní odrůda vznikla křížením odrůd Topas a Golden Delicious ve Střížovicích. Plodnost této odrůdy je velmi raná a pravidelná. Plody jsou kulovité, bez rzivosti a základní žlutá barva je někdy slabě překryta oranžovým líčkem. Dužnina je pevná, křehká, šťavnatá a výrazně aromatická. Zraje v polovině října, konzumní zralost nastává od listopadu a vydrží do dubna. Odrůda je rezistentní ke strupovitosti a málo náchylná k padlí.

Jabloň Red Topas®

Červená mutace zimní odrůdy Topas byla vyšlechtěna ve Střížovicích. Jedná se o náhodnou mutaci. Strom je středně vzrůstný a vytváří rozložitou korunu. Plodnost je velmi raná, vysoká a pravidelná. Plody jsou středně velké. Na rozdíl od odrůdy Topas je červené zbarvení celoplošné. Dužnina je pevná, šťavnatá, sladce navinulá a výrazně aromatická. Sklízí se počátkem října, konzumní zralost je v listopadu a vydrží do konce března. Je středně citlivá na padlí a rezistentní strupovitosti.

Jabloň Rondo®

Zimní odrůda kompaktního, sloupovitého vzrůstu. Vyšlechtěna byla ve Střížovicích. Růst je slabý, kompaktní. Koruna je sloupovitá, bez nároků na řez. Plodnost je velmi raná a bohatá. Vhodná je pro bírka plodů, která nám zabezpečí pravidelnou a kvalitní sklizeň. Odrůda zraje ve druhé polovině září a vydrží do února. Je rezistentní vůči strupovitosti a na padlí je málo citlivá. Při pěstování vyžaduje pravidelnou výživu. Díky svému tvaru je vhodná pro menší zahrádky a případně pro pěstování v nádobách.

Hrušeň Dicolor®

Odrůda byla vyšlechtěna v Těchozubcích křížením odrůd Holenická a Williamsova. Růst má středně silný. Plodnost nastupuje brzy a je pravidelná. Plody jsou velké, základní barva je žlutá a až dvě třetiny jsou překryty červeným líčkem. Dužnina má jemnou máslovitou konzistenci a je aromatická. Sklízí se začátkem října, konzumní dozrává v prosinci a vydrží do února. Odrůda netrpí houbovými chorobami a nejvíce se hodí do teplých až středních poloh.

Hrušeň Bohemica®

Zimní odrůda Bohemica byla vyšlechtěna v Těchozubcích křížením Pařížanky a Cherneuské. Růst je střední. Plodnost je raná, pravidelná a bohatá. Plody jsou větší, základní barva je zelenožlutá, která je místy překryta nevýrazným červeným líčkem. Dužnina je jemná, šťavnatá a má mírně sladkou aromatickou chuť. Zraje v polovině října a skladovat se dá až do března. Odrůda je značně odolná houbovým chorobám.

Angrešt Pax®

Tato odrůda je zahraničního původu a její hlavní předností je absence trnů. Trny se vyskytují pouze na mladých výhonech a to ve značně sníženém množství. Plodnost odrůdy je velmi vysoká a pravidelná. Plody jsou červené, velké, kde průměrná hmotnost plodu je 7,4g. Odrůda je silně odolná americkému padlí i skvrnitostem. Tento angrešt je díky beztrnosti zvláště vhodný do zahrádek.

Rybíz Rovada

Tato odrůda rybízu byla vyšlechtěna v Holandsku křížením odrůd Fayův úrodný a Heinemanův pozdní. Vytváří středně husté až řidší korunky. Plodnost je včasná a vysoká. Kveté pozdně, ovšem zraje středně pozdně. Hrozny jsou ve sluchici a jsou dlouhé s dlouhou stopkou. Bobule jsou velké, červené, pevné a mají silné aroma. Sklizeň je díky nižší hustotě korunky a dlouhým střípcům snadná. Odolnost odrůdy vůči antraknóze je vysoká.

Rybíz Ben Hope®

Nová odrůda rybízu rezistentní vůči vlnovníku rybízovému. Vytváří větší korunky se silnými větvemi. Plodnost je vysoká, časná a pravidelná. Hrozny jsou dlouhé a snadno sklíditelné. Bobule jsou černé, velké a pevné. Odrůda je rezistentní vůči vlnovníku a odolná k listovým chorobám.

Rybíz Ben Gairn®

Zahraniční odrůda černého rybízu rezistentní vůči virovému zvratu rybízu a odolná listovým chorobám. Vytváří středně velké keře. Plodnost je vysoká, časná a pravidelná. Hrozny jsou dlouhé se středně dlouhými stopkami. Bobule jsou černé, pevné a s velmi dobrou chutí.

Ošetření proti jarnímu výskytu plísně sněžné

Na jaře, po roztátí sněhu, se na trávníku mohou objevit bělavé skvrny plísně. Ve většině případů se jedná právě o plíseň sněžnou.

Nejvíce se rozšiřuje na místech, která jsou vlhčí a byla pokryta sněhem, takže půda dosta-

tečně nepromrzla. Podle posledních poznatků není dokonce nutná sněhová pokrývka, stačí i ponechané hromádky posečené trávy a i nadměrné podzimní hnojení dusíkatými hnojivy.

Důležité je plíseň sněžnou správně identifikovat. Na trávníku se nachází mrtvé vybělené plochy různé velikosti. Jednotlivé kruhové plochy se mohou spojovat do větších celků a mohou pokrýt většinu trávníku. Na postiženém místě je možné pozorovat bílý vatovitý povlak mycelia.

Hlavními prostředky boje proti této plísni je prevence. Než přistoupíme k chemickému ošetření ploch, je vhodné pravidelně kosit trávník a na zimní období nenechávat trávník vysoký. Shrabujeme opadané listy, plochy staršího trávníku provzdušňujeme a hlavně nepřeháníme na podzim hnojení dusíkatými hnojivy. Jako účinnou prevencí je možné aplikovat hnojivo s nízkým obsahem dusíku a velkým obsahem draslíku, který podporuje vytrávání pletiv a tím i větší odolnost proti patogenům. Po napadnutí sněhu je vhodné se vyvarovat utužování sněhu a v žádném případě nekupit na trávníku hromady sněhu, který v daném místě vydrží výrazně déle než v okolí.

Dalším preventivním opatřením je podzimní postřik fungicidy. Důležitý je podzimní termín postřiku, protože postřik po výskytu na jaře už není efektivní a pouze zabrání rozšíření plísně, ne jejímu vzniku. Mezi nejčastěji používané chemické prostředky patří fungicidy BAYCOR 25WP a širokospektrální ORTIVA.

Proč kvalitní zahradnické nářadí?

S nástupem podzimního období se téma zahradního nářadí dostává opět do popředí. V této době bude na zahradě třeba provádět mnoho pracovních operací, které budou vyžadovat vhodné pracovní pomůcky. Spadané listy je vhodné pravidelně shrabávat, vlhká místa v trávnících provzdušnit, zametat zpevněné plochy a v neposlední řadě zřít před zimou zeleninové a ovocné zahrádky. Samozřejmě, že nářadí využijeme na zahradě po celý rok, od okopávání, přes zarovnávání okrajů trávníků po shrabování.

Zahradního nářadí je v současné době nepřeberné množství. Pokud hledáme nářadí na více než sporadické využití, je možné si zakoupit levnější, ovšem ve většině případů méně kvalitní nářadí. Pokud chceme, aby nářadí vydrželo po mnoho let a práce s ním byla pohodlnější, je vhodné se zaměřit na renomované výrobce a za kvalitu si připlatit. I zde platí, že pokud si kvalitní nářadí nevyzkoušíte, tak v podstatě nemůžete porovnat. Mnohokrát se už stalo, že při hrabání listů se zlomí násada nebo se do ruky zadře tříska i přes rukavice. U kvalitních dřevěných nebo kompozitových násad se vám toto stát téměř nemůže. Při tomto konstatování se mohu opřít o mnohaleté zkušenosti s výměnným nářadím GARDENA, kdy při profesionálním využití jsem za 10 let zlomil pouze jednu násadu a nezažl jsem žádnou třísku.

V současné době přišel výrobce

téměř na vlastní Fiskars násadu. Adaptér je kompatibilní se systémy Gardena a Wolf-Garden.

Dalším druhem nářadí, u kterého je kvalita snad ještě důležitější je zahradní rýč. Práce s rýčem je fyzicky velmi náročná a možnost každého ulehčení je vítaná. Zajímavou alternativou, které se mnoho lidí bojí (díky netradičnímu vzhledu) jsou ergonomické rýče FISKARS. Rýče jsou navrženy tak, aby se s nimi příjemně pracovalo. Dlouhá násada svírá s pracovní částí úhel 26° a díky tomu dochází k menšímu namáhání zad a ramen. Druhé prohnutí násady v úhlu 17° zajišťuje pohodlné a přirozené držení. I s tímto nářadím mám dlouholeté zkušenosti a je skoro nezničitelné.

Ing. Martin Hraňo, DiS., Ing. Gabriela Rychnovská, Odborné služby zahradnické,
Žehušice, tel /fax: 327 399 161, www.hrano.cz